

INVENTAIRE ARCHÉOLOGIQUE - FICHE N° 61

Op 10 februari 1898 stelde Paul Bergmans in de rubriek "Zegels - Oudheidkundig Museum - XIIIe eeuw (rond 1293)" in het Frans een fiche op over

De Zegel van het Sint-Jacobsgodshuis

Het Oudheidkundig Museum bewaart de koperen matrijs van de zegel van het oud Sint-Jacobsgodshuis, waarvan M. Robert Guerlin, voorzitter van de "Société des Antiquaires de Picardie" een copie bezit die gevonden werd te Corbie (Somme).

De oudst gekende afdruk is bevestigd aan een charter van de abt van Sint-Baafs, gedateerd Octaaf van de Triniteit (18-25 mei) 1293 en die bewaard wordt in het Stadsarchief.

Zoals het op volgende bladzijde afgebeeld vignet laat zien stelt de zegel Christus en Sint-Jacob voor, gedrapeerd in een lang kledingstuk over hetwelk zij een mantel dragen, opgehouden onder de armen.

Het hoofd is bedekt door een lange haardos die afdaalt tot op de schouders, omringd door een stralenkrans, kruisdragend voor de Verlosser, eenvoudig voor de apostel; deze laatste heeft een baard.

Ze houden een gesloten boek dat het Evangelie symboliseert in de hand en Christus biedt aan de discipel een fakkel aan.

Langs de kant van Christus is er een eenvoudig kruis, langs de kant van Sint-Jacob een kruis met een dubbele dwarsbalk. Aan de boven- en onderkant staat een schelp afgebeeld die herinnert aan de bedevaartgangers van Compostella.

De legende, gegraveerd tussen twee gekartelde randen, is aldus opgevat: S'HOSPITAL'SCTI JACOBI SUP'NOVA 'T' RA' JUX' GANDAW (*Sigillum hospitalis sancti Jacobi super novam terram juxta Gandavum*).

H: 0,081 m. L: 0,047 m.

Het Sint-Jacobsgodshuis, in het kwartier van het Nieuwland, werd gesticht iets vóór 1283, datum waarop de bisschop van Doornik toestemming verleende tot het celebreren van de goddelijke diensten en de stichting van een kapelanie waarvan de begeving toebehoorde aan de abt van Sint-Baafs.

Het herbergde 30 proveniers, mannen en vrouwen, en verleende gedurende 3 dagen gastvrijheid aan pelgrims die terugkwamen van Galicië.

Zijn afschaffing werd beslist in 1861 en de laatste proveniersters werden overgebracht naar het Groot Begijnhof. De gebouwen van het godshuis, die een soort omheind erf vormden, werden gesloopt om plaats te maken voor dezen die tot lokaal dienden voor het *Van Crombrughe's Genootschap* en die heden zijn ingenomen door de *Liberale Werkersverdediging*, Van Caneghemstraat.

Cf. CH. L. Diericx, *Mémoires sur la ville de Gand* (1814-1815), t. II, pp. 571-578; - *Mémorial administratif de la ville de Gand*, t. XVIII (1862), pp. III-X; - *Messenger des sciences historiques de Belgique*, 1871, pp. 41-42 (nota van kanunnik Lavaut).